

A N A A H M A T O V A

1888—1966

*Spominu velike pesnice, prevajalke srbskega
eposa in pesmi Frana Levstika ter Simona Jenka,
spominu znanke Ane Andrejevne, modre sobesed-
nice nekoč v življenju in za vselej v pesmih, po-
sveča te prevode iz njene zadnje knjige »Beg časa«
prevajalec.*

***

Dver, na pol odprta,
lipe vonj v nosnicah...
Klop, na njej prezrta
bič in rokavica.

Krog luči rumen je...
Šumom prisluškujem.
Zbežal si od mene?
Tega ne razumem.

Jutri jutro jasno
bo veselo, bodro.
Življenje je prekrasno,
srce, bodi modro!

Trudno si postal,
biti komaj skušaš...
Veš, nekje sem brala
o nesmrtnih dušah.

1911

***

Poslednjikrat sva srečala tedaj
se na pobrežju, kjer bilà sva često.
Visoka voda v Nevi je bilà,
da se poplav je balo mesto.

Govoril je o poletju in o tem,
da ženski pesniti je — topoglavo.
Kako še zdaj za carski dvorec vem,
za Petropavlovsko trdnjavo,

potem še, da zrak čisto naš ni bil,
a kakor božji dar prelestni.
In ta trenutek mi je podaril
poslednjo izmed vseh brezumnih pesmi.

1914

***

Aleksandru Bloku

K pesniku prišla sem v goste.
Ravno poldan je. Nedelja.
Tiko v sobi je prostorni.
A za okni sobe mraz

in vijoličasto sonce
nad srebranim sivim dimom...
Oj, kako prodorno gleda
me molčeči gospodar!

Te oči, oči njegove
so, da vsak se jih zapomni,
zame bolje bo, previdna
da se vanje ne zazrem.

Toda pomnila besedo,
dimni poldan bom, nedeljo
v hiši sivi in visoki
poleg nevskih morskih vrat.

1914

OSAMLJENOST

Zmetali vame kamnov so preveč,
da ni več strašen niti eden novi
in past je že postala stolp, blesteč
visoko se nad drugimi stolpovi.
Graditeljem zahvalim iz srca,
naj skrb in žalost njihova jenjuje.
Od tu poprej zagledam svit neba,
tu zadnji sončni žarek se raduje.
Pogosto v moja okna privršé
vetrovi z morij severnih in jé
golob prijazni z mojih rok pšenico...

A tam, kjer jaz napišem le vrstico,
božansko mirna, lahna tisto stran
dopiše Muze zagorela dlan.

1914

***

*

Bil glas je. Zval je neutešno
in vabil: »Pridi sem čimprej,
zapusti kraj svoj, gluho, grešno
Rusijo pusti za vselèj,
da s tvojih rok vso kri umijem,
izdrem sram črni iz srca,
z imenom novim ti prekrijem
bolest porazov, rane zla!«
A ravnodušno in spokojno
z rokami sem zakrila sluh,
da s to besedo nedostojno
se ne bi oskrunil bridki duh.

1917

***

Da nimam tekmic, mi je zatrdìl.
Zanj nisem običajna zemska žena,
a v zimi sonca žarek tolažljiv
in rodnih krajev pesem zanesena.
Kadar umrem, se ne razžalosti,
ne krikne: »Vstani!« v želji blaznoresni,
a v hipu bo dojel, da ne živi
telo brez sonca, duša ne brez pesmi.
A kaj sedaj?

1921

VORONEŽ

Osipu Mandeljštamu

In mesto vse stoji oledenelo.
Pod steklom so drevesa, stene, breg.
Boječe hodim čez kristalnost belo.
Nezanesljiv saní je prvih beg.
Nad Petrom voronežkim pa so — vrani,
topoli, svod neba, svetlozeleni, sprani,
ki razmajan v plamenu sonca rdi,

in o Kulikovem se pesem drami
po holmih zemlje zmage in moči.
Nad nami pa topoli kakor čaše
dvignjene naenkrat zapojó,
kot da na svatbi za veselje naše
že tisoči povabljenec pijo.

A v sobi pevca, ki je pal v nemilost,
dežurata menjaje Muza in strah.
In noč se bliža,
ta noč, ki zore jutra ne pozna.

1936

***

In beseda kamnata je pala
na še žive prsi mi težkó.
Nič ni, saj sem to pričakovala.
Zbótala se s tem bom že kako.
Danes čaka me veliko dela:
ubiti moram sleherni spomin,
moram, da bo duša skamenela,
da živeti spet se naučim.
A ni to... Šumót poletja vroči
je za oknom kot nedeljski zvon.
Davno sem slutila, da napoči
dan ta svetli in ta pusti dom.

1939

STIRIDESETO LETO

Londončanom

Štiriindvajseto dramo Shakespearja
piše ta čas z ravnodušno rokó.
Mi udeleženci groznega pira
lažje bi Hamleta, Cesarja, Leara
brali sedaj nad svinčeno vodó,
lažje je spremljati z baklo in peti
Juliji nežni na pogrebu te dni,
lažje je k Macbethu v okna strmeti,
skupaj z najetim morilcem drhteti —
toda za to, za to, za to dramo smo mi,
da bi jo brali, že brez moči.

1940

SMRT PESNIKA

Neponovljivi glas zamrl je včeraj,
zapustil nas je sobesednik jas.
Postal je droben dež, ki ga je opeval,
ali življenje, ki ga daje klas.
In vsi cvetovi, kar jih je na svetu
so se v slovó v tej smrti razveli...
A tiko je postal na planetu,
ki pravimo mu skromno — Zemlja vsi.

1957

POSLEDNJA VRTNICA

Z Morózovo naj se do tal priklanjam,
plešem s pastorko Heródovo ljudem,
kot dim z Didónine grmade uhajam,
da na grmado spet z Ivano grem.

Gospod! Ne vidiš, trudna sem postala,
da vstajam, umiram, zrem življenja splet...
Le vzemi vse, a daj, da bom zaznala
tej rdeči vrtnici svežino spet.

1962

***

In to ljudem se zdelo bo
tako kot čas Vespažijana,
vendar biló je — samo rana
in bolečin oblak nad njo.

1964

Prevedel Tone Pavček